

ČESKÁ REPUBLIKA

ROZSUDEK

JMÉNEM REPUBLIKY

Krajský soud v Plzni rozhodl samosoudkyní JUDr. Alenou Hockou ve věci

žalobkyně: Ing. J. P., narozená X, bytem X,

proti

žalovanému: Ministerstvo práce a sociálních věcí, se sídlem Na Poříčním právu
376/1, 128 01 Praha 2 (dále jen MPSV),

v řízení o žalobě ze dne 18.8.2022 proti rozhodnutí žalovaného ze dne 17.6.2022 č. j.
MPSV-2022/106997-914 o příspěvek na péči,

takto:

- I. Žaloba se zamítá.
- II. Žádný z účastníků nemá nárok na náhradu nákladů řízení.

Odůvodnění:

1. Soud upozorňuje, že řízení v projednávané věci je upraveno zákonem č. 150/2002 Sb., soudní řád správní (dále jen s.ř.s.), a pro návrh na přezkoumání rozhodnutí je stanoven termín **žaloba**, účastníci jsou označováni **žalobce/žalobkyně** a **žalovaný**. Dle § 4 odst. 1 písm. a) s.ř.s. soudy ve správním soudnictví rozhodují o žalobách proti rozhodnutím vydaným v oblasti veřejné správy orgánem moci výkonné, orgánem územního

samosprávného celku, jakož i fyzickou nebo právnickou osobou nebo jiným orgánem, pokud jim bylo svěřeno rozhodování o právech a povinnostech fyzických a právnických osob v oblasti veřejné správy, (dále jen „správní orgán“). Podle § 75 odst. 1 s.ř.s. při přezkoumání rozhodnutí vychází soud ze skutkového a právního stavu, který tu byl v době rozhodování správního orgánu a je povinen přezkoumat napadený výrok v mezích žalobních bodů uvedených v žalobě (§ 75 odst. 2 věta první s.ř.s.). Ve věcech sociální péče rozhoduje specializovaný samosoudce, který má práva a povinnosti předsedy senátu (§ 31 odst. 2, 3 s.ř.s.).

2. **Včasnou žalobou ze dne 18.8.2022** se žalobkyně domáhala přezkoumání napadeného rozhodnutí žalovaného ze dne 17.6.2022 č.j. MPSV-2022/106997-914, jehož kopie byla připojena. V žalobě žalobkyně vyjádřila velmi obsáhle nesouhlas s napadeným rozhodnutím, požadovala jeho zrušení a uložit žalovanému ve věci nově rozhodnout. Skutečnost je taková, že má závažné zdravotní postižení, které ji omezuje v mnoha směrech a její zdravotní stav se postupně zhoršuje. Základní diagnostikou je neurodegenerativní onemocnění - primární progresivní afázie, porucha řeči typu nonfluentní varianty PPA, s organickou depresivní poruchou těžkého stupně a susp. subkortikální demencí, funkční poruchou hybnosti klinicky stanovenou na základě inkonzistence a inkongruence s org. onem. cahr. funkčního třesu. Projevuje se nápadným postižením řeči, intermitentním postižením paměti, třesem horních končetin. S tímto onemocněním je sledována v superkonsiliárním pracovišti Centrum pro neurodegenerativní onemocnění v Thomayerově nemocnici Praha u doc. MUDr. Rusíny, PhD., a 2x ročně dojíždí do EXPY centra Neurologické kliniky VFN v Praze. Její výkon ovlivňuje nevysvětlitelná únava a její náhlé kolísání s nemožností cokoliv předvídat či plánovat, nepředvídatelná kvalita a délka spánku, snížený mentální výkon - není schopna časově ani organizačně někdy zvládnout i jednoduché úkony, např. návštěvu lékaře, úřední jednání apod. Velmi ji unavuje a vyčerpává i časté zívání /opakované a dlouhé „lapání“ po dechu a také časté a přehnané lekání se nečekaných, ale i drobných zvuků, pohybů, oslovení. Má také narušenu prostorovou představivost - někdy naráží do okolních předmětů, dveří, lidí, "nevybírá zatačky", občas bývá spojeno i s pády. Na vyšetření MRI mozku byla zjištěna mnohočetná ložiska v bílé hmotě mozku subkortikálně a paraventrikulárně umístěná staršího data a levostranná temporální atrofie. Dalšími zdravotními omezeními jsou chronické vertebrogenní obtíže, levostranný LS syndrom s iritací L5, S1, levostranná spondylóza, pseudospondylolistéza L4/5, porucha statiky a dynamiky celé páteře, sideropenická anémie (dlouhodobě), únavový syndrom (dlouhodobě), neurastenie, GER v.s. hiátová hernie, stav po operaci děložního polypu v r. 2015, tachykardie, imperativní mikce, celou dospělost migrény s křečemi hladkého svalstva, nyní také oční migrény. V minulosti na ulici opakovaně upadla do bezvědomí (susp. ortostatická hypotenze).

Také uvedla, že je v trvalé péči psychiatrické, neurologické ambulance, Psychosomatického a terapeutického centra s.r.o., Neurodegenerativního centra Neurologické kliniky 3. LF UK a Fakultní Thomayerovy nemocnice, Neurologie-EXPY centra Neurologické kliniky VFN v Praze; dochází do Centra duševního zdraví na psychoterapii k psychologovi, k psychiatrické sestře, k sociálnímu pracovníkovi. Z důvodu postupného zhoršování zdravotního stavu a prognózy onemocnění s variantou možnosti skokového zhoršení má podánu žádost do Domova se zvláštním režimem sv. Aloise v Plzni. Prognóza onemocnění je nepříznivá, průběh chronický. Její zdravotní stav a obtíže (velká únava, spavost, rychlá unavitelnost a pomalá regenerace, značné a neúměrné vyčerpání

z minimálních úkonů apod.) se od počátku nemoci v létě 2019 postupně zhoršují, jsou stále vyřadovány denní dávky farmakoterapie. Onemocnění má výrazný dopad na kvalitu jejího života, přináší jí velká omezení. Má těžce narušeny společenské a pracovní funkce, omezenou většinu běžných denních aktivit. S obtížemi zvládá nejnutnější sebepečí a základní úklid – vydrží jen minimální zatížení, a někdy i během několika minut, max. hodin musí ulehnout, být v horizontální poloze, být v tichu, přestat i mluvit, být bez jakýchkoliv nároků, povinností apod., aby dokázala obnovit ztracenou energii.

Vzhledem ke svým zdravotním komplikacím žalobkyně vyjádřila domněnku, že při posuzování jejího zdravotního stavu pro účely příspěvku na péči nebylo odpovídajícím způsobem přihlédnuto k její skutečné schopnosti zvládat základní životní potřeby. I přes neuspokojivý zdravotní stav a z něj vyplývající potřebu pomoci druhé osoby jí byl příspěvek na péči přiznán pouze v prvním stupni. Výše popsaná onemocnění jí neumožňuje, kromě již uznaných základních životních potřeb komunikace, péče o zdraví, osobní aktivity a péče o domácnost, zvládat pravidelně, spolehlivě a v přijatelném standardu také tyto základní životní potřeby dle vyhlášky č. 505/2006 Sb.: mobilita, orientace, stravování, tělesná hygiena a výkon fyziologické potřeby, ačkoliv z doložených lékařských nálezů lze dovodit omezenou schopnost jejich samostatného zvládnutí. Přesto **PK MPSV** (tj. Posudková komise Ministerstva práce a sociálních věcí, dále i **komise**) nevzala v úvahu její tělesnou strukturu a tělesné funkce (duševní, mentální, smyslové, oběhové, neuromuskuloskeletální, jemné motoriky i funkce řeči), když neuznala nezvládnutí namítaných základních životních potřeb, ač se u ní jedná o těžkou poruchu a nelze hovořit o tom, že je zvládá v přijatelném standardu s odkazem na § 1 odst. 4 vyhlášky č. 505/2006 Sb. (dále jen **vyhláška**). Rovněž dle ní MPSV nepřihlédlo k tomu, že její dlouhodobě nepříznivý zdravotní stav trvale ovlivňuje její funkční schopnosti a nedá se v žádném případě mluvit o adaptaci na zdravotní postižení. Dále uvedla, že nachází rozpor mezi zákonem vymezeným způsobem hodnocení zvládnutí základních životních potřeb dle vyhlášky a napadeným rozhodnutím MPSV, které i přes provedené sociální šetření ÚP v místě jejího bydliště, jemuž byl přítomen sociální pracovník z Ledovce, který s ní dlouhodobě spolupracuje a podrobně zná její zdravotní stav a z něj vyplývající omezení, a jím zjištěné skutečnosti o nutné dopomoci druhé osoby při zvládnutí základních životních potřeb, toto žalovaný nezohlednil. Závěrem žalobkyně navrhla zrušit napadené rozhodnutí ze dne 17.6.2022 a uložit žalovanému ve věci nově rozhodnout. Dále mimo jiné ještě připsala, že opakované dokazování reality ji vysiluje a stresuje, nemůže za obtížné stanovení dg, ani za její poměrnou novost a vzácnost, že ji naprostá většina odborníků nezná – nesetkala se s ní.

3. **Napadeným rozhodnutím ze dne 17.6.2022 č. j. MPSV-2022/106997-914** bylo žalovaným podle § 90 odst. 5 zákona č. 500/2004 Sb., správní řád (dále jen **správní řád**), zamítnuto odvolání žalobkyně a potvrzeno rozhodnutí Úřadu práce České republiky-krajské pobočky v Plzni (dále jen **ÚP** či **úřad práce**) ze dne 11.03.2022, č.j. 28325/2022/PPA, kterým rozhodl přiznat žalobkyni příspěvek na péči ve výši 880 Kč měsíčně od listopadu 2021. V odůvodnění rozhodnutí ze dne 17.6.2022 žalovaný popsal celý průběh řízení po podání návrhu žalobkyně na příspěvek na péči dne 30.11.2021, kdy po provedení sociálního šetření vypracovala Okresní správa sociálního zabezpečení Plzeň-město (dále jen **OSSZ**) posudek o zdravotním stavu žalobkyně dne 23.2.2022 se závěrem, že jde o osobu starší 18 let věku, která se podle § 8 odst. 2 písm. a) zákona č. 108/2006 Sb., o sociálních službách (dále jen **zákon**), považuje za závislou na pomoci jiné fyzické osoby ve stupni I (lehká závislost). Z důvodu dlouhodobě nepříznivého zdravotního stavu není schopna

zvládat tři nebo čtyři základní životní potřeby a vyžaduje každodenní pomoc, dohled nebo péči jiné fyzické osoby. Celkem nezvládá 3 základní životní potřeby: komunikace, osobní aktivity, péče o domácnost, platnost je stanovena od 30.11.2021 trvale.

Poté rozhodl úřad práce dne 11.3.2022 rozhodnutím č.j. 28325/2022/PPA přiznat příspěvek na péči ve výši 880 Kč měsíčně od listopadu 2021 podle § 4 odst. 1, § 7, § 8, § 9, § 11 a § 13 zákona, proti němuž podala žalobkyně v zákonné lhůtě odvolání, v němž s odkazem na své závažné zdravotní postižení a přiložené lékařské zprávy žádala o nové zhodnocení, neboť potřebuje též dopomoc při základních životních potřebách: mobilita, orientace, stravování, tělesná hygiena, výkon fyziologické potřeby a péče o zdraví.

Žalovaný v rámci odvolacího řízení vyžádal posudek u PK MPSV, odd. výkonu posudkové služby Plzeň, jež je příslušná v odvolacích správních řízeních posuzovat zdravotní stav, o posouzení stupně závislosti žalobkyně. PK MPSV na svém jednání dne 26.5.2022 za účasti odborného lékaře z oboru neurologie posoudila zdravotní stav (stupeň závislosti) žalobkyně dle dostupné v posudku uvedené dokumentace (podkladů) a konstatovala, že nejde o osobu starší 18 let věku, která se podle § 8 odst. 2 písm. d), c) nebo b) zákona č. 108/2006 Sb., považuje za závislou na pomoci jiné fyzické osoby ve stupni IV, III nebo II, jde o osobu starší 18 let věku, která se podle § 8 odst. 2 písm. a) zákona č. 108/2006 Sb., považuje za závislou na pomoci jiné fyzické osoby ve stupni I (lehká závislost). Z důvodu dlouhodobě nepříznivého zdravotního stavu vyžaduje každodenní pomoc, dohled nebo péči jiné fyzické osoby a není neschopna zvládat devět nebo deset základních životních potřeb, ani sedm nebo osm a ani pět nebo šest takových potřeb, není však schopna zvládat tři nebo čtyři základní životní potřeby. Tento stav existoval i k datu 30.11.2021. Doba platnosti (lhůta KLP): trvale. Podle přílohy posudku žalobkyně potřebuje pomoc při zvládání těchto základních životních potřeb: komunikace, péče o zdraví, osobní aktivity a péče o domácnost, tj. celkem při 4 základních životních potřebách, což odpovídá stupni I (lehká závislost). Podle § 11 odst. 2 zákona ve znění účinném do 31.12.2021 výše příspěvku na péči pro osoby starší 18 let činí za kalendářní měsíc 880,-Kč, jde-li o stupeň I. (lehká závislost).

Dále bylo uvedeno, že v posudkovém zhodnocení PK MPSV uvedla, že dle doložené zdravotní dokumentace byl u žalobkyně zjištěn dlouhodobě nepříznivý zdravotní stav, jehož příčinou je primární progresivní afázie na terapii s neupřesněnou variantou počínající subkortikální demence s časným začátkem. Dle neurologického nálezu je u žalobkyně přítomna kolísající řečová porucha, občasné zárazy v iniciaci, bez lateralizace na mozkových nervách a nervách končetin, neurologický nálezn je stacionární, stabilizovaný. Psychiatrické nálezy dokládají u žalobkyně v oblasti psychické suspektní primární progresivní afázii, subjektivně uvádí žalobkyně imperativní zívání, třes horních končetin, únavu, nepředvídatelnou kvalitu a délku spánku. Stav žalobkyně je kolísavý, po propadu nyní zlepšení paměti, zvládá i více věcí najednou, cítí se lépe, medikace je vyhovující, spíše v nižších dávkách.

V klinickém psychologickém nálezu je žalobkyně plně orientovaná, intelekt je v pásmu průměru, není prokázán kognitivní deficit, spolupracuje, psychomotorické tempo je lehce zpomalené, narušená je exekutivní fluence řeči, přítomna je afektivní nestabilita; je bez známek psychózy, bez agrese. K vyšetření přišla sama, bez doprovodu, je plně mobilní. Logopedické vyšetření dokládá, že čtení je u ní zachované s dobrým porozuměním obsahu, píše při třesu ruky tiskacím písmem, čitelně, bez záměn. Ve smyslové oblasti je její stav bez prokázaného funkčního postižení. Nález praktické lékařky neprokazuje patologický nálezn oběhového a dýchacího systému, trávicího a urogenitálního systému. Tlakově je stav žalobkyně rovněž stabilizován, je doložena kontinence, občasná imperativní mikce.

V pohybové oblasti žalobkyně jsou doloženy neurologické nálezy a dokládají na páteři chronický levostranný lumbosakrální syndrom. Na horních končetinách doložené nálezy objektivizují přiměřenou hybnost a plnou svalovou sílu. Dále je doložen občasný třes obou rukou, stav bez rigidity a bez hypokineze. Na kyčelních, kolenních a hlezenních kloubech není prokázáno funkční postižení hybnosti. Souhrnem na páteři, na horních a dolních končetinách není prokázáno těžké funkční postižení kloubní ani svalové, není prokázáno funkční postižení hybnosti, jemná motorika je funkční. Skelet žalobkyně je bez deformit a bez amputačních ztrát. Není prokázána lateralizace či paretické postižení končetin. Je objektivizována schopnost samostatného, stabilního stoje a chůze bez opěrných pomůcek. Na rozdíl od posudkového hodnocení OSSZ přiznala PK MPSV žalobkyni navíc potřebu pomoci při zvládání základní životní potřeby: péče o zdraví, neboť zohlednila potřebu pomoci jiné fyzické osoby při podávání léků, celkem je potřeba pomoci a dohledu jiné fyzické osoby při zvládání 4 základních životních potřeb. Komise uvedla, že je v souladu se sociálním šetřením úřadu práce ze dne 10.01.2022.

K námitkám v odvolání PK MPSV sdělila, že zohlednila nutnost pomoci a dohledu při zvládání základních životních potřeb: komunikace, osobní aktivity, péče o domácnost, péče o zdraví. Ostatní základní životní potřeby zohlednit nelze, neboť jejich nezvládání nelze odůvodnit objektivně doloženou tíží funkční poruchy, z doložených lékařských nálezů nelze jejich nezvládání prokázat, což podrobně odůvodnila ve svém posudkovém zhodnocení. Dle komise z doložených lékařských nálezů vyplývá, že žalobkyně je plně orientována ve všech kvalitách. Není u ní objektivizován defekt kognice, má přiměřené duševní kompetence, je orientována v přirozeném sociálním prostředí a v obvyklých situacích, ve smyslové oblasti je stav bez závažného postižení, je schopna rozeznávat zrakem a sluchem, nejedná se o pokles zrakové ostroty do pásma praktické slepoty. U žalobkyně je objektivizován kardiopulmonálně kompenzovaný stav, tlakově je stav rovněž stabilizován. V pohybové oblasti není prokázána těžká paréza či plegie končetin, není prokázáno těžké funkční postižení hybnosti obou horních či obou dolních končetin ani páteře. Žalobkyně je dle doložených lékařských nálezů schopna samostatně zvládat základní životní potřeby: mobilita, orientace, stravování, tělesná hygiena, event. s použitím kompenzačních mechanismů (přidržovací madlo, sedák, protiskluzový koberec). Samotné vaření pokrmů je zohledněno v přiznání nezvládání základní životní potřeby péče o domácnost. K požadovanému přiznání nezvládání základní životní potřeby výkon fyziologické potřeby komise konstatovala, že dle doložených lékařských nálezů není u žalobkyně prokázána těžká inkontinence moče ani stolice (je doložena občasná imperativní mikce), nepoužívá inkontinenční pomůcky, je schopna provádět následnou očistu samostatně, rovněž dle sociálního šetření (10.1.2022) je základní životní potřeba zvládána.

Dále žalovaný uvedl, že dne 15.6.2022 se žalobkyně seznámila s podkladem pro rozhodnutí a do protokolu uvedla, že se závěry komise nesouhlasí, neboť odborníky pro zdravotně postižené jí bylo sděleno, že by měla mít nárok na vyšší stupeň, nové lékařské zprávy nebyly doloženy. K tomu odvolací orgán sdělil, že posouzení zdravotního stavu je věcí odborně medicínskou a komplexní posouzení zdravotního stavu náleží posudkovým komisím.

Závěrem bylo uvedeno, že odvolací orgán shromáždil podklady, které jsou podle jeho názoru dostatečné pro zjištění skutkového stavu věci. Z provedených důkazů lze mít za prokázané, že bylo provedeno posudkové zhodnocení podle posudkově medicínských kritérií stanovených právními předpisy a ve vztahu k předmětu řízení. Vypracovaný posudek se vypořádal se všemi rozhodujícími skutečnostmi a námitkami uvedenými v odvolání. Doložené lékařské zprávy byly posudkově zhodnoceny a posudkový závěr pro

účely odvolacího řízení ze dne 26.5.2022 jako stěžejní důkaz považuje za úplný, objektivní a přesvědčivý. Žalovaný dospěl k závěru, že rozhodnutí (ÚP) nebylo vydáno v rozporu s právními předpisy, proto odvolání zamítl a napadené rozhodnutí potvrdil.

4. **Žalovaný ve vyjádření k žalobě dne 13.9.2022** souhlasil s tím, aby bylo rozhodnuto o věci samé bez nařízení jednání a dále kromě obsahu odůvodnění napadeného rozhodnutí (výše uvedeného) uvedl mimo jiné, že zhodnotil posudek PK MPSV jako každý jiný důkaz z hlediska jeho úplnosti a přesvědčivosti. Také žalovaný uvedl, že o seznámení s podkladem pro rozhodnutí byl dne 15.6.2022 sepsán protokol o ústním jednání s žalobkyní, která nesouhlasila se závěry komise, neboť odborníky pro zdravotně postižené jí bylo sděleno, že by měla mít nárok na vyšší stupeň; nové lékařské zprávy nebyly doloženy; k tomu žalovaný sdělil, že posouzení zdravotního stavu je věcí odborně medicínskou a komplexní posouzení zdravotního stavu náleží posudkovým komisím. Žalovaný konstatoval, že v posudku nebyly zjištěny žádné nesrovnalosti, komise byla věcně příslušná a usnášení schopná a zpracovala posudek v řádném složení za účasti odborného posudkového lékaře a odborného lékaře z oboru neurologie. Dále bylo uvedeno, že pro uznání závislosti v příslušné základní životní potřebě musí existovat příčinná souvislost mezi poruchou funkčních schopností z důvodu nepříznivého zdravotního stavu a pozbytím schopnosti zvládat základní životní potřebu v přijatelném standardu. Funkční schopnosti se hodnotí s využíváním zachovaných potenciálů a kompetencí fyzické osoby a využíváním běžně dostupných pomůcek, prostředků, předmětů denní potřeby nebo vybavení v domácnosti, veřejných prostor nebo s využitím zdravotnického prostředku. Žalovaný shromáždil podklady, které jsou podle jeho názoru dostatečné pro zjištění skutkového stavu věci. Z provedených důkazů lze mít za prokázané, že bylo provedeno posudkové zhodnocení podle posudkově medicínských kritérií stanovených právními předpisy a ve vztahu k předmětu řízení. Vypracovaný posudek se vypořádal se všemi rozhodujícími skutečnostmi a námitkami uvedenými v odvolání, posudkově byly zhodnoceny i k němu připojené lékařské zprávy. Posudkový závěr, že žalobkyně splňuje podmínky příspěvku na péči ve stupni I (lehká závislost), pro účely odvolacího řízení ze dne 26.5.2022 jako stěžejní důkaz považuje žalovaný za úplný, objektivní a přesvědčivý. Závěrem žalovaný navrhl zamítnutí žaloby v plném rozsahu jako nedůvodné podle § 78 odst. 7 s.ř.s.
5. Ze zasláního **správního spisu** vedeného žalovaným v této věci vyplývá, že skutečnosti uvedené v napadeném rozhodnutí ze dne 17.6.2022 i ve vyjádření žalovaného ze dne 13.9.2022 k žalobě odpovídají obsahu spisu; dle založené doručky bylo žalobkyni napadené rozhodnutí ze dne 17.6.2022 doručeno dne 21.6.2022. Žalovaný v odůvodnění rozhodnutí citoval část posudku PK MPSV ze dne 26.5.2022 (viz shora), jak je zřejmé z obsahu založeného posudku, který je znám i žalobkyni, jelikož jeho kopii připojila k žalobě ze dne 18.8.2022.
6. **Žalobkyně dne 12.10.2022** prostřednictvím Infocentra zdejšího soudu sdělila, že s ohledem na svůj zdravotní stav je smířená s tím, že se ve věci nařizovat jednání nebude a soud rozhodne bez její přítomnosti. Dále dne 27.10.2022 k podání doručenému osobně soudu žalobkyně připojila svazek lékařských zpráv z období 1.11.2019 až 30.9.2022, jelikož dle ní potvrzují některé skutečnosti ohledně jejího zdravotního stavu, které PK MPSV zpochybňovala či je nebrala v úvahu. Poté ještě dne 10.11.2022 žalobkyně doručila zprávu ze dne 24.10.2022 z Centra duševního zdraví Plzeň, K. Světlé 13, 323 00 Plzeň, v níž bylo mimo jiné uvedeno: mobilní, přišla sama, spolupracuje, dnes zhoršená domluva, vigilní, lucidní, plně orientovaná, PMT lehce zpomaleno, narušena fluence řeči; funkční porucha

hybnosti – Dg. závěr z F'TN 19.7.22.

7. Dle **§ 3 správního řádu** (zákon č. 500/2004 Sb.) postupuje správní orgán tak, aby byl zjištěn stav věci, o němž nejsou důvodné pochybnosti, a to v rozsahu, který je nezbytný pro soulad jeho úkonu s dalšími základními zásadami správního řízení.
8. Podmínky nároku na příspěvek na péči jsou stanoveny v **§ 7 zákona** ve znění platném k rozhodnému datu, když dle **odst. 1** se příspěvek na péči (dále jen **příspěvek**) poskytuje osobám závislým na pomoci jiné fyzické osoby; tímto příspěvkem se stát podílí na zajištění sociálních služeb nebo jiných forem pomoci podle tohoto zákona při zvládání základních životních potřeb osob; náklady na příspěvek se hradí ze státního rozpočtu.
9. Dle **§ 8 odst. 2 zákona** se osoba starší 18 let věku se považuje za závislou na pomoci jiné fyzické osoby ve
 - a) stupni I (lehká závislost), jestliže z důvodu dlouhodobě nepříznivého zdravotního stavu není schopna zvládat tři nebo čtyři základní životní potřeby,
 - b) stupni II (středně těžká závislost), jestliže z důvodu dlouhodobě nepříznivého zdravotního stavu není schopna zvládat pět nebo šest základních životních potřeb,
 - c) stupni III (těžká závislost), jestliže z důvodu dlouhodobě nepříznivého zdravotního stavu není schopna zvládat sedm nebo osm základních životních potřeb,
 - d) stupni IV (úplná závislost), jestliže z důvodu dlouhodobě nepříznivého zdravotního stavu není schopna zvládat devět nebo deset základních životních potřeb,a vyžaduje každodenní pomoc, dohled nebo péči jiné fyzické osoby.
10. Vymezení schopností zvládat základní životní potřeby je uvedeno v **příloze č. 1 vyhlášky č. 505/2006 Sb.**, kterou se provádějí některá ustanovení zákona o sociálních službách, ve znění pozdějších předpisů (dále jen **Příloha č. 1 vyhlášky**):
 - a) **Mobilita:** Za schopnost zvládat tuto základní životní potřebu se považuje stav, kdy osoba je schopna zvládat
 1. vstávání a usedání,
 2. stoj,
 3. zaujímat a měnit polohy,
 4. pohybovat se chůzí krok za krokem, popřípadě i s přerušováním zastávkami, v bytě a běžném terénu v dosahu alespoň 200 m, a to i po nerovném povrchu,
 5. otevírat a zavírat dveře,
 6. chůzi po schodech v rozsahu jednoho patra směrem nahoru i dolů,
 7. nastupovat a vystupovat z dopravních prostředků včetně bariérových, a používat je.
 - b) **Orientace:** Za schopnost zvládat tuto základní životní potřebu se považuje stav, kdy osoba je schopna
 1. poznávat a rozeznávat zrakem a sluchem,
 2. mít přiměřené duševní kompetence,
 3. orientovat se osobou, časem a místem,
 4. orientovat se v přirozeném sociálním prostředí,
 5. orientovat se v obvyklých situacích a přiměřeně v nich reagovat.
 - c) **Komunikace.**
 - d) **Stravování:** Za schopnost zvládat tuto základní životní potřebu se považuje stav, kdy osoba je schopna
 1. vybrat si ke konzumaci hotový nápoj a potraviny,
 2. nalít nápoj,
 3. rozdělit stravu na menší kousky a naservírovat ji,

4. najíst se a napít,
5. dodržovat stanovený dietní režim,
6. konzumovat stravu v obvyklém denním režimu,
7. přemístit nápoj a stravu na místo konzumace.

e) Oblékání a obouvání.

f) Tělesná hygiena: Za schopnost zvládat tuto základní životní potřebu se považuje stav, kdy osoba je schopna

1. použít hygienické zařízení,
2. dodržovat tělesnou hygienu, mýt si a osušovat si jednotlivé části těla,
3. provádět celkovou hygienu,
4. česat se, provádět ústní hygienu, holit se.

g) Výkon fyziologické potřeby: Za schopnost zvládat tuto základní životní potřebu se považuje stav, kdy osoba je schopna

1. včas používat WC,
2. zaujmout vhodnou polohu,
3. vyprázdnit se,
4. provést očistu,
5. používat hygienické pomůcky.

h) Péče o zdraví.

i) Osobní aktivity.

j) Péče o domácnost.

11. Podle § 13 odst. 1-3 zákona nárok na příspěvek vzniká dnem splnění podmínek stanovených v § 7 a 8. Nárok na výplatu příspěvku vzniká podáním žádosti o přiznání příspěvku, na který vznikl nárok podle odstavce 1, není-li řízení o jeho přiznání zahájeno z moci úřední. Příspěvek může být přiznán a vyplácen nejdříve od počátku kalendářního měsíce, ve kterém bylo zahájeno řízení o přiznání příspěvku. Nárok na výplatu zvýšení příspěvku podle § 12 odst. 1 vzniká nejdříve od počátku kalendářního čtvrtletí, ve kterém byla žádost o zvýšení příspěvku podána; tím není dotčeno ustanovení § 12 odst. 4. Splňuje-li oprávněná osoba podmínky nároku na příspěvek jen po část kalendářního měsíce, náleží příspěvek ve výši, v jaké náleží za kalendářní měsíc.
12. V této věci se podanou žalobou z důvodů v ní uvedených domáhala žalobkyně zrušení napadeného rozhodnutí žalovaného. Soud za souhlasu účastníků řízení rozhodl ve věci bez nařízení jednání (§ 51 odst. 1 s.ř.s.) a shledal z níže uvedených důvodů, že napadené rozhodnutí žalovaného ze dne 17.6.2022 podmínky pro jeho zrušení nesplňuje zejména proto, že skutkový stav, který vzal správní orgán za základ napadeného rozhodnutí, nevyžaduje zásadní doplnění, rovněž se vypořádal na podkladě posudku PK MPSV ze dne 26.5.2022 se všemi námitkami žalobkyně v potřebném rozsahu, přičemž žádnou z nich neuznal důvodnou. Z uplatněných žalobních námitek ani soud neshledal žádnou důvodnou, jelikož žalobkyně, na níž spočívá důkazní břemeno, neprokázala žádné závažné důvody, kvůli nimž není schopna zvládat jí namítané základní životní potřeby - mobilita, orientace, stravování, tělesná hygiena a výkon fyziologické potřeby k datu 30.11.2021, kdy se i dle posudku PK MPSV jednalo o stupeň závislosti I., přestože jako nezvládanou komise uznala i základní životní potřebu péče o zdraví.
13. Z posudku PK MPSV ze dne 26.5.2022 je zcela zřejmé, že bylo postupováno v souladu s příslušnou Přílohou č. 1 vyhlášky, kdy způsob hodnocení schopnosti zvládat základní životní potřeby je upraven v § 1 až § 2c) této vyhlášky. Neznamená totiž, že pokud není

vyhověno žadateli, tj. žalobkyni, u níž byl konstatován dlouhodobě nepříznivý zdravotní stav, ohledně výše příspěvku na péči, že takové rozhodnutí správního orgánu je nesprávné a v rozporu s příslušnými předpisy, případně nezákonné. Vzhledem k tomu, že správní orgány ani soud nemají medicínské znalosti, posouzení zdravotního stavu ve vztahu ke zvládání či nezvládání základních životních potřeb je svěřeno právním předpisem posudkovým lékařům OSSZ a PK MPSV, tudíž jimi vypracované posudky jsou podkladovým rozhodnutím pro rozhodnutí příslušného správního orgánu (ÚP a MPSV) a jsou stěžejním důkazem ve správním řízení. Rozhodující je totiž posouzení posudkovým lékařem OSSZ i PK MPSV, kteří zdravotní stav hodnotí zejména na základě lékařských zpráv vyhotovených ošetřujícími lékaři žadatele s přihlédnutím k výsledku sociálního šetření provedeného sociálním pracovníkem, který však nehodnotí obsah lékařských zpráv ani zdravotní stav žadatele, ale vychází toliko z údajů sdělených žadatelem, případně pečující osobou, je-li přítomna. Nezvládání základních životních potřeb je posuzováno dle platné právní úpravy, v této věci dle Přílohy č. 1 vyhlášky výše citované, přičemž subjektivní hodnocení žadatelem ohledně stupně závislosti není rozhodující pro stanovení stupně závislosti a tedy přiznání výše příspěvku na péči. Navíc posuzující měli k dispozici celý obsah posudkového spisu vedeného ohledně žalobkyně příslušnou OSSZ Plzeň-město obsahujícího kromě všech posudků o jejím zdravotním stavu ohledně dávek vázaných na posouzení zdravotního stavu i veškeré lékařské zprávy předložené v souvislosti s tím.

14. Pokud se týká sociálního šetření provedeným sociálním pracovníkem v bydlíšti žadatele, jeho výsledkem není hodnocení obsahu lékařských zpráv ani zdravotního stavu žadatele, ale pouze sociální pracovník uvede údaje žadatelem sdělené, tudíž záleží na něm, jaké informace sdělí ohledně potřeby péče ve vztahu ke zvládání základních životních potřeb, případně jsou uvedeny údaje o domě, v němž žadatel bydlí (patro domu, spolubydlící, vybavení atd.). Tudíž námitka žalobkyně ohledně toho, že dle ní komise nezohlednila skutečnosti zjištěné při provedeném sociálním šetření, je zcela nedůvodná, jelikož komise zohlednila všechny zjištěné skutečnosti ohledně zvládání základních životních potřeb, posudkově zhodnotila veškeré lékařské zprávy obsažené v posudkovém spisu OSSZ a i ty, které žalobkyně připojila k odvolání, což vyplývá z posudku OSSZ i PK MPSV, jejichž kopie má žalobkyně k dispozici, jak je zřejmé z obsahu správního spisu. Žalobkyně tedy měla možnost zjistit, zda byly posouzeny všechny předložené lékařské zprávy či nikoli. Komise v posudku uvedla, že není v souladu s některými sděleními žalobkyně do sociálního šetření, neboť jsou v rozporu s doloženými lékařskými nálezy, neboť dle nich nelze prokázat natolik závažné funkční postižení, aby nebyla schopna zvládat samostatně základní životní potřebu – mobilita, stravování, tělesná hygiena (zřejmým nedopatřením neuvedena orientace – je schopna rozeznávat zrakem, nejedná se o pokles zrakové ostrosti do pásma praktické slepoty), k čemuž se na straně 6-8 posudku komise vyjádřila velmi podrobně a srozumitelně.
15. Stejně tak jsou nedůvodné námitky žalobkyně v tom směru, že nachází rozpory mezi zákonem vymezeným způsobem hodnocení zvládání základních životních potřeb dle vyhlášky a posouzením komisí, jelikož její dlouhodobě nepříznivý zdravotní stav trvale ovlivňuje její funkční schopnosti a nedá se v žádném případě mluvit o adaptaci na zdravotní postižení. PK MPSV při posouzení zdravotního stavu žalobkyně ve vztahu k příspěvku na péči vycházela z obsahu předložených lékařských zpráv ošetřujícími lékaři žalobkyně a v nich obsaženého jejího funkčního postižení při zohlednění platné právní úpravy, jak je z obsahu posudku komise zcela zřejmé. Rozhodující totiž nejsou subjektivní pocity a názory žalobkyně na stupeň závislosti, ale rozhodující je právě posouzení

posudkovou komisí v soudním řízení, jemuž byl přítomen i odborný lékař z oboru neurologie (předtím posouzení posudkovým lékařem OSSZ). Soud považuje za vhodné připomenout, že ne každé zdravotní postižení má vliv na schopnost zvládat základní životní potřeby.

16. Ani soud nezjistil, že by v této věci bylo rozhodnutí žalovaného a předtím rozhodnutí ÚP vydáno v rozporu s vyhláškou a Přílohou č. 1 či zákonem a to ještě na základě nedostatečně zjištěného zdravotního stavu, jak namítala žalobkyně, tudíž ani tato námitka není důvodná. Důkazní břemeno totiž v této věci spočívá na žalobkyni, aby prokázala svá tvrzení ohledně nezvládání jí požadovaných dalších základních životních potřeb, tudíž správní orgány ani posudkový lékař či komise nejsou povinni pátrat či vyžadovat další lékařské zprávy týkající se žalobkyně. K odvolání žalobkyně sice doložila další lékařské zprávy, které byly komisí také posudkově zhodnoceny, ale nebylo jimi prokázáno, jak uvedla i komise, že by kromě uznaného nezvládání čtyř základních životních potřeb výše uvedených, nezvládala i další, jak požadovala, ač je žalobkyně přesvědčena o opaku. Dlouhodobě nepříznivý zdravotní stav žalobkyně nebyl zpochybněn, ale v této věci se její zdravotní stav posuzoval k datu 30.11.2021 (viz § 13 zákona) a nelze zohlednit, že prognóza jejího onemocnění je nepříznivá a jak se ohledně sebeobsluhy, tj. zvládání základních životních potřeb, bude dále vyvíjet. Pokud by vyplývalo z obsahu komisi předložených lékařských zpráv, že v průběhu správního řízení (tedy i v odvolacím řízení) došlo ke zhoršení zdravotního stavu žalobkyně ohledně funkčního postižení, komise by rozhodla o tom, ve kterém období by se jednalo o stupeň I. a od kterého data by se jednalo o vyšší stupeň. Taková situace však v této věci nenastala. Na posouzení stupně příspěvku na péči tudíž nemají vliv ani lékařské zprávy, které byly žalobkyní doručeny soudu, pokud byly vyhotoveny až po jednání PK MPSV.
17. Komise posoudila veškerou předloženou dokumentaci i žalobkyní poskytnuté lékařské zprávy, jak je patrné z obsahu posudku, tedy komplexně posoudila zdravotní stav žalobkyně ve vztahu k příspěvku na péči a dospěla k závěru výše uvedenému. Z tohoto pohledu byl dlouhodobě nepříznivý zdravotní stav žalobkyně zhodnocen dostatečně, ač ona je přesvědčena o opaku, tudíž ani tato námitka není důvodná.
18. Jelikož soud nemá medicínské znalosti, nevyjadřuje se k jednotlivostem uvedeným v žalobě, kdy žalobkyně polemizuje s obsahem lékařských zpráv a posudkovým hodnocením komise (např. plně orientovaná, neprokázán kognitivní deficit, narušení exekutivní fluence řeči, plně mobilní atd.).
19. Soud shledal, že napadené rozhodnutí žalovaného je plně v souladu s § 68 správního řádu (náležitosti rozhodnutí), kdy v odst. 3 je stanoveno, že v odůvodnění se uvedou důvody výroku nebo výroků rozhodnutí, podklady pro jeho vydání, úvahy, kterými se správní orgán řídil při jejich hodnocení a při výkladu právních předpisů, a informace o tom, jak se správní orgán vypořádal s návrhy a námitkami účastníků a s jejich vyjádřením k podkladům rozhodnutí, což napadené rozhodnutí obsahuje. Žalobkyně sice nebyla přítomna posouzení jejího zdravotního stavu u OSSZ ani u PK MPSV, ale před vydáním rozhodnutí ÚP i žalovaného měla možnost seznámit se s podklady pro rozhodnutí, čehož využila v odvolacím řízení, jak uvedeno shora.
20. Po zhodnocení zejména obsahu správního spisu v této věci dospěl soud k závěru, že žaloba proti napadenému rozhodnutí žalovaného ze dne 17.6.2022 není důvodná. Žalobkyně neprokázala, že k datu 30.11.2021 nezvládala minimálně pět nebo šest základních životních

potřeb, aby jí mohl být přiznán příspěvek na péči stupně II, tj. středně těžká závislost, protože výše citovaným posudkem PK MPSV na rozdíl od posouzení lékařem OSSZ bylo shledáno, že nezvládá celkem čtyři základní životní potřeby, tudíž se i tak jedná o stupeň I (lehká závislost), jak uvedeno v napadeném rozhodnutí. PK MPSV vyjádřila dostatečně srozumitelným způsobem důvod uznání pouze stupně závislosti I (viz shora). Dle názoru soudu byl dostatečným způsobem posouzen zdravotní stav žalobkyně komisí, tudíž námitka v tomto směru byla také shledána nedůvodnou, když žalobkyně na podporu svých tvrzení kromě vyjádřených subjektivních názorů nic dalšího nepředložila. Žalobkyně toliko obecně namítala bez konkrétnějšího upřesnění, že odborníky pro zdravotně postižené jí bylo sděleno, že by měla mít nárok na vyšší stupeň. PK MPSV však neshledala, že by žalobkyně nezvládala základní životní potřeby mobilitu, orientaci, stravování, tělesnou hygienu a výkon fyziologické potřeby, a jejich neuznání dostatečně zdůvodnila, jak uvedeno výše (obsah posudku komise je znám žalobkyni i žalovanému).

21. Zdejší soud v této věci nezjistil žádné závažné pochybení ze strany správních orgánů, které by odůvodňovalo zrušení napadeného rozhodnutí ze dne 17.6.2022 případně i předcházejícího rozhodnutí ÚP. Rozhodující je, že žalobkyně dle posudku komise nesplnila zákonné podmínky pro přiznání vyššího stupně závislosti již k 30.11.2021, jelikož k tomu nepostačuje přesvědčení žalobkyně, které základní životní potřeby nezvládá vůbec či zvládá s velkými obtížemi. Nezvládání základních životních potřeb musí být zjiitelné z lékařských zpráv ošetřujících lékařů žalobkyně s ohledem na popsané funkční postižení jejího zdravotního stavu v předmětné době a jak je zřejmé z výše uvedeného, v této věci byl tento postup dodržen.
22. Ze všech shora uvedených důvodů proto **soud žalobě žalobkyně nepřisvědčil a žalobu zamítl** ve smyslu § 78 odst. 7 s.ř.s., podle něhož soud zamítne žalobu, není-li důvodná (**výrok I. rozsudku**), jelikož žádnou z žalobních námitek neshledal důvodnou a napadené rozhodnutí žalovaného ze dne 17.6.2022 shledal jako věcně správné a odpovídající zákonu, neboť žalobkyně neprokázala, že od listopadu 2021 splňuje zákonné podmínky pro přiznání příspěvku na péči ve stupni vyšším než stupeň I, jak požadovala.
23. Bez ohledu na výsledek tohoto řízení má žalobkyně kdykoli možnost podat žádost o změnu stupně příspěvku na péči, pokud došlo či dojde ke zhoršení jejího zdravotního stavu ve vztahu ke zvládání základních životních potřeb a toto zhoršení bude zjiitelné i z lékařských zpráv ošetřujících lékařů a její zdravotní stav bude v tomto směru znovu posudkově zhodnocen.
24. Žalobkyně ve věci neměla úspěch a správní orgán ze zákona nemá právo na náhradu nákladů řízení, soud proto rozhodl tak, že žádný z účastníků nemá právo na náhradu nákladů řízení, jak vyplývá z ust. § 60 odst. 1 a 2 s.ř.s. (**výrok II. rozsudku**).

Poučení:

Proti tomuto rozsudku lze podat do dvou týdnů po jeho doručení kasační stížnost u Nejvyššího správního soudu se sídlem Moravské náměstí 6, 657 40 Brno, který o kasační stížnosti rozhoduje. Lhůta je zachována, byla-li kasační stížnost podána u Krajského soudu v Plzni. Jestliže kasační stížnost ve věcech, v nichž před krajským soudem rozhodoval specializovaný samosoudce, svým významem podstatně nepřesahuje vlastní zájmy stěžovatele, odmítne ji Nejvyšší správní soud pro nepřijatelnost. (§ 12 odst. 1, § 102, § 104a odst. 1, § 106 odst. 2 a 4 s.ř.s.). Kasační stížnost lze podat pouze z důvodů uvedených v §

103 odst. 1 s.ř.s. a v § 104 s.ř.s. je uvedena nepřípustnost kasační stížnosti.

Plzeň 19. prosince 2022

JUDr. Alena Hocká v.r.
samosoudkyně